

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 6 (305) ТРАВЕНЬ 2021 ГОДА

БЕЛАРУСКІ АФАРЫЗМ

Ёсць Беларусь і будзе, покуль ёсць мы!

Еўдакія Лось

ДАБРАЎПАРАДКАВАННЕ

ГОРЫ СМЕЦЦЯ СЯРОД МОГІЛАК

На Іванаўскіх могілках будзе працягваць расці гара смецця сярод дагледжаных могілак асабліва да Радаўніцы?

Правядзення Гадоў малой Радзімы ў Гарадоцкім раёне так і не вырашалі праблему рэальнага добраўпарадкавання на Іванаўскіх могілках г. Гарадка. Тут па ранейшаму сярод могілак ёсць горы смецця, друзу, якім больш 20 гадоў.

Іванаўскія могілкі адзіныя дзейныя ў Гарадку. Тут цяпер даводзіцца шукаць месца новага пахавання з вялікай цяжкасцю. Бо эпідэмія COVID-19 паскорыла працэс запаўнення вольных месцаў, якіх усё менш і менш.

Але з нулявых гадоў ёсць у сярэдзіне левага боку «манблан» смецця, якому ідзе мо трэцці дзесятак гадоў. За апошняе дзесяцігоддзе гара смецця прыцягвае праўапарушальнікаў экалогіі і добраўпарадкавання, якія не могуць данесці смецце да адведзенага месца збору, а кідаюць на гару.

За апошні год тут з'явіліся і бетонныя блокі помнікаў і парэзаныя чурбаны сасны. Сем'і, якія маюць тут апошняе месца сваіх дзядоў, па рознаму даглядаюць свае магілкі. Побач з агароджай робяць клумбу.

Калі няма нашчадкаў, то смецце кідаюць амаль ў агароджу.

Такіх участкаў для смецце на Іванаўскіх могілках не мала. Далей ад «манблана» ёсць яшчэ два ўчастка для пахавання, якія загрувашчаны смеццем з бетоннымі слупамі або зараслі хмызнякам.

Цяпер кіраўніцтва камунальнікаў дае дазвол і на месца для пахавання, якое магчыма добраўпарадкаваць яшчэ да смерці.

Калі раней па цэнтральнаму праезду былі кучы для смецця, то цяпер маецца месца для пахавання. А таксама пахаванне на адно месца.

Трэба кіраўніцтву Гарадоцкага прадпрыемства кацельных і цеплавых сетак заняцца вырашэннем гэтай даўна пераспелай праблемы — вызвалення могілак ад гор смецця. Гэта дасць новыя месцы для пахавання і створыць парадак на могілках.

Магчыма сіламі камунальнікаў убраць гэтае месца, а потым выставіць іх на аукцыён. Або наадварот: прапанваць будучым уладальнікам расчысціць гэтыя месцы, каб потым мець месца для пахавання. Або аб'явіць талаку па уборцы смецця, сярод старой часткі Іванаўскіх могілак.

Тут ёсць дзе пашчыраваць і «Белай Русі», і БРСМ, і эколагам і г.д.

А для пачатку выставіць шыльды пра адказнасць за забруджванне смеццем грамадскіх месцаў, праяўленне самаўпраўства.

Леанід Гаравы

ФІНАНСЫ

З'ЯВІЎСЯ ІСТОТНЫ ПРЫБЫТАК

У Гарадоцкім раёне нарэшце з'явіўся чысты прыбытак, значная рэнтабельнасць прадаж і станоўчае сальда знешняга гандля за першы квартал гэтага году.

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў даныя аб сацыяльна-эканамічным развіцці раёнаў, абласцей і Беларусі за першы квартал. Упершыню за многія годы арганізацыі нашага раёна спрацавалі з чыстым прыбыткам у 2 005 тыс. рублёў. Гэта амаль у тры разы больш, чым у мінулым годзе, калі быў прыбытак 710 тысяч рублёў. І гэта не на многа менш, чым у Віцебскім раёне з прыбыткам у 2 556 тыс. рублёў, не кажучы пра Шумілінскі раён, дзе страты ў 68 тыс. рублёў.

Істотна таксама, што рэнтабельнасць прадаж з адмоўнага паказчыка 2020 года –1,1% дасягнула зараз аж 9,7%. І гэта больш рэнтабельнасці Віцебскага раёна з 7,6% і тым больш суседзяў з Шуміліна з –10,2%.

Таксама ў Гарадоцкім раёне скарацілася і пратэрмінаваная крэдыторская запазычанасць з 20 189 тыс. руб. да 17 157 тыс. руб.і зменшылася і пратэрмінаваная запазычанасць па крэдытах і пазыках з 3 707 да 2329 тыс. рублёў.

У Віцебскім раёне пратэрмінаваная крэдыторская запазычанасць складае яшчэ 53 221 тыс. руб., а ў Шумілінскім — 30 959 тыс. руб. нтабельнасці

Пазітыўна раён выглядае і па знешняму гандлю таварамі. На экспарт паставілі тавараў у першым квартале на 1 626,9 тыс. дал. ЗША, што больш на 425,3 тыс. дал. ЗША, чым у 2020 годзе за першы квартал. Пры гэтам імпартавалі толькі на460,7 тыс. дал. ЗША і станоўчае сальда склала 1 166,2 тыс. дал. ЗША.. У Шумілінскім раёне сальда склала за першы квартал 479,8 тыс. дал., а ў Вціебскім раёне адмоўнае сальда — 8,920,6 тыс. дул. ЗША. Праўда аб'ём зншешнягша гандля тут у 11 разоў бальшы чым у Гарадоцкім раёне.

Вынікі фінансавай дзейнасці і знешняга гандлю ў першым квартале даюць пэўны аптымізм, што Гарадоцкі раён можа істотна палепшыць фінансавае становішча ў гэтым годзе, калі арганізацыі і далей будуць працаваць з прыбыткам.

Л. Антонаў

ІНВЕСТЫЦЫІ

СЕМЬ ЗДАНИЙ ПО ДЕШЕВКЕ

Предприниматель из Новой Зеландии за небольшую сумму выкупил семь зданий в Городокском районе и хочет заняться крупным бизнесом.

Одно плюс шесть зданий по дешевке

Бизнесмен из Новой Зеландии Ду Росс Стефан Вон Волф 17 мая приобрел в городском поселке Езерище (41 километр от Городка, 80 — от Витебска) шесть зданий, за каждое из которых заплатил по одной базовой величине. Среди них — бывший детский дом.

«Строения несколько раз выставлялись на торги, сведения об этом помещались не только на сайте Госкомимущество, но и у нас. На одном из ресурсов господин Росс и увидел информацию о продаже», — сообщили Sputnik в Городокском райисполкоме.

До покупки столь большого лота в конце апреля предприниматель приобрел здание учебного корпуса одного из городских колледжей.

Как отметили в райисполкоме, бизнесмен вместе с дешевыми зданиями получит и ряд «обременений»: должен будет начать свою деятельность не позже назначенного срока и обязан вести ее в течение определенного времени. Кроме того, новозеландец должен предоставить план реконструкции помещений, произвести ремонт и выполнить ряд других условий.

«Есть указ президента № 169, регулирующий продажу зданий за одну базовую величину, и там указано, для чего приобретается здание и на каких условиях. Господин Росс знает об этих условиях и готов их выполнять», — подчеркнули в райисполкоме.

По словам чиновников, бизнесмен объяснил им, что выбрал Беларусь, поскольку ему нравится законодательная база страны, которая является «приемлемой».

Большие планы

У предпринимателя серьезные планы насчет бизнеса в Беларуси. Из своих владений в Езерище он хочет сделать большой комплекс. Спальный комплекс, который находится рядом с живописным озером, бизнесмен планирует переоборудовать в мини-отель, из прачечной, возможно, сделает цех по производству виски. Главное здание с колоннами господин Росс хочет сделать своей штаб-квартирой.

«Инвестору очень понравилось главное здание бывшего детского дома, по его словам, постройку в таком же стиле он видел лишь в Англии», — сообщили собеседники.

Виски бизнесмен планирует гнать из зерна собственного производства, причем использовать собирается не «классические» пшеницу, кукурузу, ячмень или рожь, а такую культуру, как киноа.

В мире всего два завода по производству виски из столь необычного сырья: в США и Австралии. Третий может появиться в Витебской области.

Зерно для производства виски новозеландец также планирует выращивать в Беларуси. Поскольку киноа теплолюбивое растение, бизнесмен выбрал для него Осиповичский район Минской области, а если киноа там не приживется, предприниматель станет выращивать экзотическую для нас культуру в Брестской области. В планах у новозеландца увеличить посадки до трех тысяч гектаров и занять 18% мирового рынка.

Бизнесмен уже открыл фирму на Витебщине, а потом вернулся к себе на родину для оформления рабочей визы. Следующий визит предпринимателя будет более длительным, поскольку он должен предоставить документацию по своим проектам.

Как сообщили работники Городокского райисполкома, создание иностранцем бизнеса не является для них чем-то сверхординарным: в Витебской области уже обосновались несколько граждан иностранных государств, которые успешно занимаются предпринимательством. В Бешенковичском районе, например, гражданин из Китая приобрел здание бывшей школы, а на Городокщине собирается разводить овец житель Ирана, который уже представил чиновникам свой бизнес-план.

Сайт Sputnik (беларуский филиал российского медиа-холдинга сомнительной репутации "RT")

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе стварaецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

СНІД

ТРЭЦЦЯЕ МЕСЦА ПА ВІЧ-ІНФЕКЦЫІ

ДУ «Гарадоцкі РЦГіЭ» на сваёй старонцы ў інтэрнэце апублікавала інфармацыю аб становішчы з ВІЧ-інфекцыяй у раёне па стану на 1 мая. Там шмат чаго цікавага.

Апошнім годам на першым месца ў працы санстанцыі была барацьба з каранаірусам, але ва ўвазе эпідэміялогаў застаецца і змаганне з ВІЧ-інфекцыяй. Бо гэта інфекцыя, якая пераважна перадаецца палавым шляхам або пры нутравенных уводзінах наркатычных рэчываў, таксама патрабуе пільнай увагі. Гэтую эпідсітуацыю падрыхтавала памочнік урача-эпідэміёлага ДУ «Гарадоцкі рай ЦГЭ» Шалтыкова Л.Я..

Так па стану на 1 мая 2021 г. у Гарадоцкім раёне зарэгістравана 52 выпадкі ВІЧ-інфекцыі, паказчык захворвання (разлічаны зыходзячы з уліку насельніцтва з часова прыбылі на тэрыторыю раёна) склаў 236,3 на 100 тысяч насельніцтва. Колькасць людзей, якія жывуць з ВІЧ - 38 чалавек, паказчык распаўсюджанасці склаў 172,7 на 100 тысяч насельніцтва. Гэта трэццяе месца ў вобласці.

Так, калі за 2018 год бало выяўлена 4 выпадкі ВІЧ-інфекцыі, за 2019 год выяўлена 3 выпадку, а за 2020 толькі 1 выпадак, то ў гэтым годзе за чатыры месяцы - 2 новыя выпадкі.

У цэлым па раёне удзельная вага жанчын у агульнай колькасці ВІЧ-інфіцыраваных складае 40,4% (21 чал.), Мужчын 59,6% (31 чал.). Паказчык распаўсюджанасці ВІЧ-інфекцыі сярод мужчынскай часткі насельніцтва ў 1,4 разы вышэй, чым сярод жанчын: 95,4 і 140,9 выпадкаў на 100 тысяч насельніцтва адпаведна.

Паводле дадзеных з 1987года па 1 верасня 2020 15,6% (8 чал.) інфіцыраваных вірусам імунадэфіцыту чалавека заразіліся пры нутравенных уводзінах наркатычных рэчываў, а ў астатніх інфікаванне адбылося палавым шляхам — 84,4% (44 чал.).

Усяго з 1987 года па 1 верасня 2020 года ад ВІЧ-інфіцыраваных маці нарадзіліся 9 дзяцей. Дыягназ ВІЧ-інфекцыя не пацверджаны 8 дзецям, адно дзіця знаходзіцца на дыспансерным назіранні (нарадзілася ў студзені 2020 года).

Сярод ВІЧ-інфіцыраваных пацыентаў памерла 13 чал. (У тым ліку ў стадыі СНІДу - 5 чал.), а ў 2020 годзе адзін чалавек

За справаздачны перыяд структура ВІЧ-інфіцыраваных па кантынгенту: рабочыя - 34,6% (18 чал.), асобы без пэўнай дзейнасці - 26,9% (14 чал.), іншыя - 23,1% (12 чал., у тым ліку: пенсіянеры -1,9% (1 чал.), служачыя - 15,4% (8 чал.).

Наш раён з'яўляецца небяспечным па колькасці ВІЧ-інфіцыраваных і займае 3 месца ў вобласці па зарэгістраваных выпадкаў ВІЧ-інфекцыі. Найбольш нядобранадзейнымі ў раёне з'яўляюцца: г. Гарадок - 28 выпадкаў, Першамайскі сельскі совет- 5 выпадкаў, Пальмінскі, Бычыхінскі, Даўгапольскі сельскія саветы па 4 выпадкі, Вайханскі - 3 выпадкі, Віраўлянскі, Межанскі сельскяі саветы па 2 выпадкі, адзін выпадак ВІЧ -інфекцыі зарэгістраваны ў Стадалішчанскім сельсавеце.

Па інфармацыі: https://gorodok.vitebsk-region.gov.by/ru/centr_gigien-ru/

Л. Антонаў

АНАЛІТЫКА

ПРАЕКТ “ЛУКАШЭНКА” ЗАКРЫТЫ

Палітычны аглядальнік «КоммерсантЪ FM» Дзмітрый Дрызе лічыць, што Расія пастаўлена перад складаным выбарам — як далей быць з Лукашэнкам.

Парламент Беларусі збіраецца на спецыяльнае аб’яднанае пасяджэнне, каб выслухаць меркаванне Лукашэнкі аб апошніх падзеях у краіне і свеце. Праз суткі, 28 траўня, беларускага кіраўніка чакаюць у Сочы для перамоў.

Лукашэнка мае намер паказаць усяму свету бязмежную народную любоў і кансалідацыю беларускага грамадства вакол уласнай фігуры. Ён той адзіны лідар, які зможа выратаваць краіну ў складаны перыяд. Выступіць і расказаць, што ж адбылося на самай справе, не яго рашэнне — народ пра гэта просіць.

І прыйдуць слухаць кіраўніка шматлікія грамадскія прадстаўнікі. Ім трэба будзе пляскаць у далоні, а яшчэ пажадана праслязіцца пад уплывам патрыятычных пачуццяў. Гэта падобна на абвяшчэнне вайны — Лукашэнка не адзін, яго актыўна падтрымліваюць.

Прыём вядомы — падобнае, напрыклад, актыўна практыкуюць у Паўночнай Карэі. Там пастаянна плачуць і пляскаюць правадырам.

Між тым пытанне, што ж рабіць з Лукашэнкам, напэўна, выходзіць на першы план як для цывілізаванага Захаду, так і для Масквы. Ён ужо зусім хутка прыбывае ў Сочы з чарговым візітам. Аднак навошта ён едзе, што будзе абмяркоўвацца і чым усё скончыцца — тут традыцыйна няма ніякай яснасці. Мінулыя паездкі таксама не мелі ніякіх канкрэтных, зменшага бачных, вынікаў. За выключэннем запэўненняў аб вечнай дружбе на фоне жахлівага, варожага Захаду.

А дзе ж інтэграцыя, хочацца спытаць? У адказ — дзяжурныя запэўніванні, што вось яшчэ ада дарожная карта ўзгоднена і бакі сур’ёзна ў гэтым пытанні прасунуліся.

Ёсць папулярны пункт гледжання, што Лукашэнку зусім дрэнна, і ў яго проста няма выбару, акрамя як інтэгравацца. Гэтай версіі хутка 27 гадоў. Вось і цяпер нагода казаць пра тое, што ён падышоў да такой рысы: усё ўжо дакладна, падзецца няма куды, вось і перспектыва блакады — самалёты ўжо не лётаюць. Хто можа дапамагчы? Толькі старэйшы брат. Падпісвайце, Аляксандр Рыгоравіч, становіцеся расійскім губернатарам або займіце нейкую пасаду ў новым аб’яднаным органе ўлады.

Адказаць можна загадзя: не будзе такога. Звярнуцца па дапамогу можна да Кітаю, Турцыі, ААЭ — знойдзецца, каму дапамагчы пры жаданні. А тое і адшукаць ўнутраныя рэзервы. Перавесці эканоміку на ваенныя рэйкі.

Тым больш, беларускі кіраўнік не вельмі лічыцца са сваім партнёрам, нават у такім пытанні, як доступ консула да расійскай грамадзянкі Сафіі Сапегі.

У Мінску, мабыць, добра разумеюць: Расія пры любым збегу абставінаў у адказе за свайго брата.

І ў бядзе яго не пакіне, што б ён не прадпрымаў. Таму інтэграцыя, мабыць, пачакае да лепшых часоў. Зараз трэба абараняцца ад ворагаў.

Дый што цяпер Расіі рабіць з Беларуссю ва ўмовах найвострага крызісу, які ўсё больш і больш раскручваецца. Якраз падумаць, як не дапусціць далейшага абвастрэння, якое можа кепска скончыцца. Якія ўжо ў гэтай сітуацыі дарожныя карты, — іх час, падобна, прайшоў. Трэба прызнаць, што праект Лукашэнка закрыты. Так што пытанне, хутчэй, у тым, як лепш расстацца, каб захаваць твар.

novychas.by

ДЛЯ АДПАЧЫНКА

ВЕЛОСИПЕД НА ЛЮБОЙ ВКУС

В Городке жители и велотуристы могут приобрести велосипед на любой вкус по нормальной цене. Перед летним сезоном знакомим читателей с возможностью покупки и консультации обслуживания велосипеда в Городке.

Велосипед в современном мире не только экологическое средство передвижения, но и любимый вид транспорта и туризма для миллионов людей. Беларуси конечно далеко до велосипедных стран — Голландии, Дании, Швеции и т.д., но постепенно всё больше городокчан выбирают велосипед для поездок и отдыха.

Мы не раз сообщали о больших любителях велопутешествий из Городка — Андрее Синявском и Сергее Погорелом, которые являются профессиональными вело-туристами. Да и простые велопоездки по району всё чаще совершаются из Городка.

Сейчас выбор велосипедов очень широк. И в Городке имеется магазин для приобретения двухколесного друга для путешествий и просто поездок. Магазин находится около автостанции и там кроме понедельника постоянно имеется баннер.

Выбор велосипедов в магазине весьма широкий и на нем можно делать вывеску «ВЕЛОБЕНЗОТЕХНИКА».

Здесь имеются, как городские велосипеды, так и горные для путешествий. Цены самых маленьких с колесами 20 дюймов и до колес в 28 дюймов и от 305 рублей складной Stels и до 717 руб. спортивный Stels Fokus MD 26. Под заказ можно выбрать и иные велосипеды.

Также имеется выбор велозапчастей если надо поремонтировать велосипед.

Имеется и дополнительные аксессуары для комплектация велосипеда: фонариком, зеркалом и т.д.

Плюс можно приобрести и емкость для воды или напитка в дальнюю дорогу.

Продавцы магазина Вадим и Людмила доброжелательно всегда ответят на ваши вопросы и проконсультируют про виды велосипедов и т.д.. Про велосипеды, их качества, производство, рынок цен они знают очень много.

Начинайте лето с активного отдыха на велосипеде!

Л. Антонов
фото на сайте haradoktour.by

АБ’ЕКТЫЎ

КРУШЭННЕ МІФУ ПРА ЛІТВУ

Міф, што краіны Балтыі «прамысловасць развалілі», не вытрымлівае праверкі статыстыкай. Бо «бедная, няшчасная» 3-мільённая Літва мае аб’ём экспарту такі ж, як 9-мільённая Беларусь.

Учыніў над сабой акт маральнага гвалту і паглядзеў на БТ-1 праграму «Понятная политика», дзе вядучы і «эксперты» з сур'ёзным выглядам разважалі пра лёс няшчасных краін Балтыі. Маўляў, сваю прамысловасць развалілі, савецкія заводы пазакрывалі, і адзінае, што гэтыя краіны могуць экспартаваць цяпер, гэта русафобія. Мне стала цікава, я паглядзеў, што і ў якіх аб'ёмах экспартуе бедная і няшчасная Літва, якая, небарака, нібыта засталася без сваёй прамысловасці. Гаворка ідзе толькі пра экспарт тавараў (у тым ліку прамысловых), экспарт паслуг не ўлічваем.

Лічбы вас шакуюць.

Літва (з насельніцтвам 2,8 млн) мае аб'ём экспарту тавараў такі ж самы, як і 9,4-мільённая Беларусь — каля 32 мільярдаў USD. Даныя па Беларусі прыведзены за 2019 год (у 2020 годзе экспарт быў яшчэ меншы), даныя па Літве — за крызісны 2020 год.

Прычым у выпадку Беларусі траціна гэтага экспарту — прадукты перапрацоўкі з таннай расійскай нафты і сыравіна.

А вось што экспартуе «бедная» Літва (у дужках, для параўнання, аналагічны экспарт з Беларусі).

Механічнага абсталявання і катлоў — 2,86 млрд USD (Беларусь экспартавала на 1,45 млрд USD).

Электрычных машын і абсталявання — 2,15 млрд USD (Беларусь — на 1,07 млрд USD).

Без усялякіх «мадэрнізацый пад кантролем прэзідэнта» Літва экспартавала мэблі, пасцельных рэчаў і светлавога абсталявання на 2,64 млрд USD.

Ды што там мэбля, маленькая Літва нават умудрылася ў 2020 годзе экспартаваць збожжа на 1,12 млрд USD.

Давайце параўнаемі валавы ўнутраны прадукт. У «беднай» Літве ён складае 22 245 USD на душу насельніцтва, а ў «моцнай і квітнеючай» Беларусі — 6 487 USD.

Адпаведныя ізаробкі найманых работнікаў. У Беларусі сярэдні заробак ад 2010 года вагаецца ў раёне 400—450 даляраў чыстымі. У Літве ён у 2020 годзе дасягнуў1850 даляраў бруднымі і 1150 даляраў чыстымі (у Літве высокі ўзровень сацыяльнай абароненасці і таму — высокія падаткі: затое бясплатная медыцына і адукацыя, высокія дапамогі па беспрацоўі і субсідыі бедным).

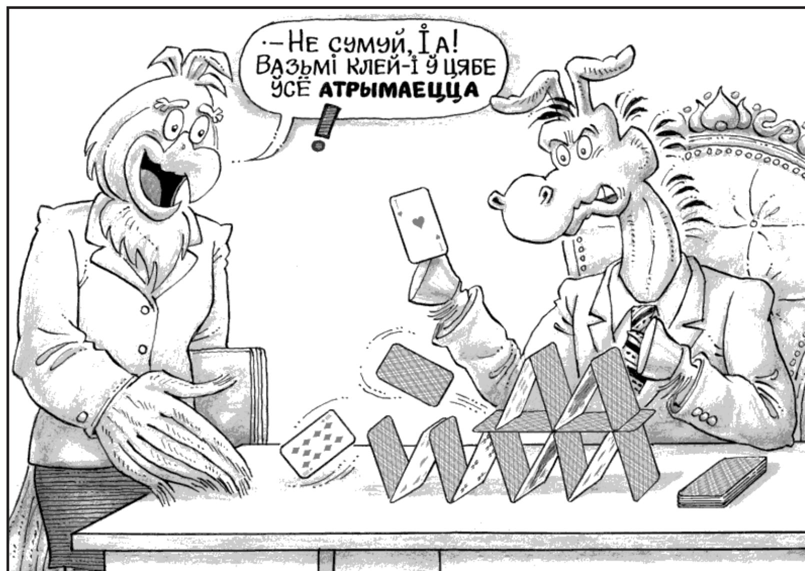
Калі Літва такая бедная і жабрацкая, то якім словам можна апісаць эканамічны стан Беларусі?

Наша Ніва

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЧАМУ БЕЛАРУСЬ НЕ БЯРЭ ПРЫКЛАД З КІТАЯ

Сучасны чалавек пры ўсёй яго рацыянальнасці лёгка спакушаецца на ідэалагічныя прынады, якія дзяржаўныя прапагандысты шчодра раскідваюць за бюджэтныя грошы.

Беларускі аналаг кнігі Мікалая Куна «Легенды і міфы Старажытнай Грэцыі» яшчэ не напісаны. Але ў будучага аўтара праблем з фактурай не ўзнікне.

Ранжыравацьміфыпаступеніх значнасці — асобная праблема, але пры любым раскладзе ў лідарах акажацца міф пра паспяховасць беларускай мадэлі. Ён падсілкоўваецца не аб'ектыўнымі паказчыкамі эканамічнага развіцця, а параўнаннямі, па-першае, з «ліхімі дзевяностымі», па-другое — з краінамі, чые поспехі без слёз апісаць немагчыма.

Нельга сабе ўявіць, каб «залатыя пёры» беларускай журналістыкі звярталіся ў якасці прыкладу да досведу Сінгапура або Ганконга. Але з «поспехамі» Украіны, якая прайшла праз дзве каляровыя рэвалюцыі, — калі ласка. Пры гэтым бессэнсоўна шукаць інфармацыю пра тое, колькі рэсурсаў Украіна вымушана адцягваць на змаганне з расійскай агрэсіяй. Гэтак жа бессэнсоўна спрабаваць азнаёміцца са статыстыкай датавання беларускай мадэлі «нашай Расіяй».

Каб не быць абвінавачаным у схільнасці высмоктваць інфармацыю з пальца, спашлюся на заяву чалавека з прозвішчам **Пуцін**, якую ён зрабіў у лютым 2017 года: *«Калі вы паглядзіце лічбы, якія прадстаўляе МВФ, то ўбачыце ўражлівыя лічбы схаванай і прамой падтрымкі беларускай эканомікі»*.

МВФ ацэньваў агульную падтрымку беларускай эканомікі з боку Расіі ў 106 мільярдаў долараў толькі за перыяд 2005–2015, або каля $ 9,7 мільярда на год (ад 11 да 27% беларускага ВУП). Сёння на такі ўзровень датацый разлічваць не даводзіцца. Тым не менш, паводле інфармацыі «Газпрома», на льготных цэнах за газ за пяць гадоў (2015–2019) было зэканомлена $7,4 мільярда — дробязь, а прыемна!

Як заўважыў адзін шырока вядомы ў вузкіх колах беларускі навуковец, дыпламат і палітык (тры ў адным): *«Лепшае, што можна прапанаваць, — маштабаванне гісторыі поспеху. У Беларусі ёсць нямала прыкладаў, якія паказальныя не толькі для постсавецкай прасторы, але і для ўсяго свету»*.

Падобная ж думка, але гэтым разам з самай аўтарытэтнай крыніцы, прагучала 7 траўня падчас уручэння дзяржаўных узнагарод: *«Так, гэта ўжо мы з вамі іх (БЕЛАЗ, МТЗ, Мінскі маторны завод) мадэрнізавалі, абнавілі абсталяванне і ўкаранілі новыя тэхналогіі, але асновы і традыцыі заклалі нашы бацькі і дзяды, стварылі цэлыя школы, якія* ***не могуць сёння паўтарыць іншыя краіны*** *(вылучана. —* ***С.Н.****)»*.

Сапраўды так! Не могуць, таму што не здольныя ацаніць вартасцяў рухавікоў Мінскага маторнага завода. Вось і даводзіцца небаракам на аўтамабілі, вырабленыя на сумесным прадпрыемстве ЗАТ «МАЗ-МАН», мантаваць нямецкія рухавікі.

Прыватызаваць можна не толькі заводы і фабрыкі

Адсутнасць рэальных дасягненняў у сучаснасці прымушае адказных за міфатворчасць звяртацца да мінулага. Найбліжэйшае мінулае — савецкае. Але ў савецкіх гістарычных засеках акрамя Гагарына і Перамогі іншыя значныя для сённяшняга дня дасягненні не праглядаюцца. Дый з Гагарыным праблема. Нованароджанай касмічнай дзяржаве ў геаграфічным цэнтры Еўропы яго ў Расіі не забраць.

Нашы прэтэнзіі на вырашальны ўклад у Перамогу, здавалася б, бясспрэчныя. Тым не менш кожную вясну пра гэта даводзіцца нагадваць — і ў першую чаргу нашчадкам пакаленняў на Захадзе, «якія развязалі гэтую вайну».

Пратэсты 2020 года дазваляюць перакінуць масток (правесці пэўныя аналогіі) «паміж падзеямі ваеннага часу і тымі выклікамі, з якімі сутыкнулася Беларусь цяпер». Сучасная сітуацыя, які гэта не падасца дзіўным, складанейшая, «пакольві процідзейнічаць даводзіцца схаваным сілам». Адбудоўваць трэба на маршы. «Але пераважная большасць беларусаў разумее, нашчадкамі якога гераічнага пакалення з'яўляецца. І забраць у нас права свабодна жыць і працаваць у роднай краіне ніхто і ніколі не зможа».

Каб не трапіць на месца расійскага палітыка Аляксея Навальнага, на якога ветэран падаў у суд, перанясуся з Беларусі ў Расію з дапамогай цытаты з кнігі «Бясконцая імперыя» гісторыка **Аляксандра Абалава і эканаміста Вячаслава Іназемцава:** *«Улада прыватызавала народныя смутак і памяць; спарадзіла дзясяткі прыватных міфаў пра подзвігі ў гады вайны. < ... > Міфалогія гісторыі, якая зводзіцца да геараізацыі ваенных перамог, мела два вынікі: з аднаго боку, яна легітымізавала праблемы ды заклікалі насельніцтва цярпліва трываць нягоды і не здавацца перад нарастаючымі цяжкасцямі. З іншага боку, яна спрыяла прыкметнай канцэнтрацыі ўвагі на ролі асобы (правадыра), што абярнулася рэабілітацыяй Сталіна і сталінізму»...*

Палітыка як пагроза

Поспех спараджае зайздрасць. У спісе смяротных грахоў зайздрасць пазначаная пад другім нумарам. Віртуальныя поспехі спараджаюць віртуальную зайздрасць. Але да такой зайздрасці не варта ставіцца пагардліва. Калі дыстанцыя ад вялікага да смешнага часам не перавышае аднаго кроку, то пераход ад віртуальнага да рэальнага можна ажыццявіць адным клікам. Тыя, хто авалодаў мастацтвам здабываць даходы з забеспячэння інфармацыйнай бяспекі, гэта добра разумеюць.

На міфах пра знешніх і ўнутраных ворагах карміліся, корміцца і будзе карміцца яшчэ не адно пакаленне прапагандыстаў. Канспіралагічная свядомасць ім у дапамогу!

Вось як гэты тып свядомасці вызначае дырэктар «Лявада-цэнтра» сацыёлаг **Леў Гудкоў:** *«Гэта ажыўленне істотнага і магутнага пласта савецкай палітычнай культуры, рудымен-таў сталінскай падазронасці і практыкі «барацьбы са шкоднікамі, шпіёнамі і дыверсантамі», сацыяльна «чужымі элементамі», што цалкам ніколі не знікалі. Такія ўстаноўкі вельмі жывучыя. Яны ўзнаўляюцца дзякуючы захаванасці таталітарных інстытутаў, хоць сёння ніхто не ведае той атмасферы масавага тэрору, якая спарадзіла ўсе падобныя ідэалагемы і міфы»*.

Свет тых, хто сёння пракладае курс беларускай мадэлі, — гэта свет, у якім ідзе жорсткая барацьба за чарговы перадзел сфераў уплыву. Народам, якія не здольныя абараніць незалежнасць і суверэнітэт, не пазайздросціш. Натуральна, у такім свеце «нам трэба як ніколі быць разам і трымацца адзін за аднаго». Таму любы намёк на разнастайнасць у поглядах і ацэнках палохае — і не важна, ці ідзе гаворка пра мінулае, сучаснасць або будучыню.

Такі беларускі шлях. Ён, дарэчы, істотна адрозніваецца ад шляху нашага традыцыйнага партнёра Кітая. Я не спецыяліст па культуры Паднябеснай, таму спашлюся на расійскага філосафа **Аляксея Глухава.** *«Канфуцый да таго, як стаў вучыць, абраў тры тысячы народных песень і з іх вылучыў трыста найлепшых. Ідэя была ў тым, што кіраўнік мусіць ведаць свой народ, ён павінен збіраць яно песні, каб зразумець, «як народ працуе», і зразумець, як ім кіраваць. Зразумець, якія ўяўленні ў народа, што добра, а што дрэнна»*.

Канфуцый, як нескладана заўважыць, прапаноўваў «ісці ад жыцця», а трыста адабраных ім песень павінны былі дапамагчы кіраўніку ўсвядоміць разнастайнасць гэтага жыцця. Без чаго немагчыма ажыццяўляць эфектыўнае кіраванне….

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

СВАБОДА СЛОВА

TUT.BY УНИЧТОЖАЮТ, ПОТОМУ ЧТО БОЯТСЯ

Власти пошли в атаку на портал, который охватывает более 60% интернет-пользователей Беларуси.

Задержания, аресты и лишение статуса СМИ

Портал TUT.by встретил свое 20-летие осенью 2020 года, будучи лишенным статуса СМИ, в атмосфере репрессий против журналистов.

Задержания журналистов портала, как и других независимых СМИ, проходили систематически, начиная с предвыборной кампании 2020 года. В основном журналистов задерживали, когда они освещали массовые мероприятия. Многим пришлось побывать на сутках.

2 марта по уголовной статье журналист портала Катерина Борисевич была приговорена судом Московского района Минска к шести месяцам лишения свободы в исправительной колонии общего режима и штрафу в 2900 рублей. Судья Светлана Бондаренко признала ее виновной в подстрекательстве к разглашению врачебной тайны (ч. 3 ст. 178, ч. 5 ст. 16 УК). Ожидается, что Борисевич выйдет на свободу 19 мая….

Орден Иуды

Накануне суда над Касперович 16 мая сотрудник телеканала СТВ Григорий Азарёнок «вручил» порталу «орден Иуды», которым он символично награждает ярких сторонников перемен в стране. Он забросал TUT.by оскорблениями, называл боевым листком, «самым грязным и похабным». Обвинял в преступлениях, например, в координации «сначала незаконных акций, а затем и массовых беспорядков».

Мизогиния проглядывает из пренебрежительного обращения Азарёнка к сотрудницам портала — «тутбайки», и повторяемого несколько раз вопроса, считают ли они себя самыми умными.

Понятно, что подобные оскорбительные выпады Азарёнок не мог бы себе позволить, не получи он отмашку руководства, а оно само — позволение сверху уничтожать ведущий портал страны.

Любопытно, что Азарёнка, по его словам, беспокоит популярность портала: «Постепенно на медиаполе они подобрали под себя практически всё инфопространство. Но не потому, что особо талантливые — содержание они всегда воровали. А потому, что особо изворотливые. И, конечно же, пользовались благосклонностью власти»….

Почему они боятся TUT.by

Все вышеперечисленные мероприятия являются частью давления на портал TUT.by, который для властей является олицетворением негосударственных СМИ.

На портале работает около 70 журналистов, ни один из которых не уволился после событий августа 2020 года, сообщала ранее Naviny.by Марина Золотова.

Такое количество сильных профессионалов — без преувеличения мощь и опасность в глазах власти, которая не терпит альтернативной точки зрения.

По данным Gemius, TUT.by имеет 3,303 млн реальных пользователей в байнете и 62,58% охвата в стране. Это уникальная ситуация не только для нашей страны, но и мира.

В августе прошлого года на волне протестов охват TUT.by составлял 68,62% белорусской интернет-аудитории, его страницы за последний летний месяц открыли почти 420 миллионов раз. Телеграм-канал TUT.by насчитывает более 420 тысяч подписчиков, а страница в Instagram — более 760 тысяч.

Государственные СМИ — и бумажные, и электронные — не в состоянии выдержать честную конкуренцию с TUT.by. Поэтому режим решает проблему самым простым для себя способом — зачищая информационное поле от неугодных для него СМИ.

По сути, власти теперь осуществляют угрозу, которую Лукашенко высказало в адрес независимых СМИ 9 августа прошлого года…

Новости TUT.by можно читать в соцсетях:

Telegram - **https://t.me/tutby official**

Facebook - **https://www.facebook.com/tut.by**

ВКонтакте - **https://vk.com/tutby**

Instagram - **http://instagram.com/tutbylive**

(скарочана)

Елена Спасюк
naviny.online

ВЫКРАДАННЕ

ЛУКАШЭНКА НЕ ПЕРАМАГАЕ, ЁН У АДЧАІ

Выкраданне апазіцыйнага журналіста проста з самалёта над Беларуссю было жорсткім і простым пасланнем для палітычных апанентаў Лукашэнкі: «Мы дастанем вас дзе заўгодна», — піша «Washington Post».

© picture alliance/dpa/ONLINER.BY/AP

Атрымліваецца, «дрэнныя хлопцы» перамагаюць у Беларусі? Часам так можа здавацца. Але з прымусовага прызямлення рэйса «Ryanair» у Мінску і заключэння Рамана Пратасевіча можна вынесці іншы ўрок. Нават нягледзячы на такое абуральнае запалохванне, сцяна страху бурыцца ў Беларусі. І «дрэнныя хлопцы» ў адчаі. Апазіцыя нікуды не падзелася. А пасля грубай атакі ў нядзелю яна можа толькі павялічыцца.

Еўрасаюз адрэагаваў жорсткімі санкцыямі праз дзень пасля прымусовага прызямлення самалёта «Ryanair», даўшы пачатак працэсу, які заблакуе паветраныя пералёты паміж ЕС і Беларуссю наогул. Ізаляцыя беларускага дыктатара ўзмацняецца. Ходзяць чуткі, што нават Уладзіміру Пуціну ён не падабаецца.

Доўгачасовыя пратэсты ў Беларусі не прыцягваюць увагу, але яны натхняюць. Блогер Сяргей Ціханоўскі у мінулым годзе абвясціў аб намеры кінуць выклік Лукашэнку на прэзідэнцкіх выбарах ў мінулым жніўні. Калі яго арыштавалі праз два дні пасля таго, яго жонка Святлана замяніла яго і вылучыла сваю кандыдатуру. Ціханоўская правяла яркую передвыбарчую кампанію і сцвярджае, што перамагла, набраўшы 60-70% галасоў. Лукашэнка ж настойвае, што за яго прагаласавалі 80% беларусаў.

Пасля гэтага пачаліся маштабныя пратэсты. Дзясяткі тысяч людзей выйшлі на вуліцы з бел-чырвона-белымі сцягамі, патрабуючы «спыніць таракана». Лукашэнка арыштаваў прыкладна 35 тысяч чалавек. Пратэсты працягнуліся, але больш асцярожна. За дэманстрацыю нацыянальных колераў на вуліцы пачалі адразу ж арыштоўваць. Таму беларусы пачалі вывешваць бялізну, прытрымліваючыся бел-чырвона-белага шаблону. Ці ж насіць шкарпэткі такога колеру.

Журналіста Ігара Лосіка арыштавалі ў чэрвені 2020 года. Але Пратасевіч прагягнуў весці яго блог у дадатку Telegram. Агенты КДБ збівалі і арыштоўвалі людзей. Але маладыя журналісты і іх прыхільнікі працягвалі дзяліцца праўдай.

Менавіта гэта і прывяло да жудаснай дыверсіі на борце самалёта «Ryanair» з мэтай арыштаваць Пратасевіча. Аўтакратычныя кіраўнікі ўжо не бачаць іншага спосабу. Выданне параўноўвае гісторыю Пратасевіча з забойствам журналіста Джамала Кашогі ў Саудаўскай Аравіі.

«Хто здаецца адчайным і напалоханым у гэтых нападах? Гэта бандыты, якія не могуць спыніць нязгодных іншым спосабам, акрамя як выкрасці іх», — гаворыцца ў артыкуле.

Пратасевіч сеў на рэйс з Афін у Вільню не для таго, каб стаць пакутнікам. Ён — журналіст, які жыве ў выгнанні, падарожнічаючы з аднаго горада ЕС у іншы. Але ён працягваў выконваць сваю працу, нягледзячы на хвалю арыштаў дома.

Рэакцыя Расіі на згон самалёта «Ryanair» была цынічнай, але важнай.

«Шакуе тое, што Захад называе інцыдэнт у беларускай паветранай прасторы "шакавальным"», — напісала прэс-сакратарка МЗС РФ Марыя Захарава на сваёй старонцы ў Facebook.

Яна паказала на прымусовае прызямленне балівійскага самалёта ў Аўстрыі ў 2013 годзе, на борце якога быў Эдвард Сноўдэн, які выкрыў таямніцы Агенства нацыянальнай бяспекі ЗША. Цікава, што Захарава абрала менавіта гэты прыклад. Яна магла б нагадаць аб іншых выпадках, калі амерыканскі ўрад спрабаваў прымусіць грамадзянскія самалёты прызямліцца з-за падазрэнняў, што на борце былі тэрарысты.

У свеце ідзе бітва паміж аўтакратычнымі лідарамі і маладымі актывістамі, якія хочуць мець права выказвацца свабодна. Гэта адбываецца ў Расіі, Кітаі, Турцыі, Саудаўскай Аравіі, Егіпце, а таксама ў шэрагу іншых краін, уключаючы Беларусь. Адміністрацыя Байдэна разглядае гэта як бітву за захаванне сусветнага парадку на аснове правілаў.

Але калі ЗША хочуць узначаліць гэтую барацьбу, яны не могуць быць крывадушнымі. Бо нават дрэнныя рэчы, якія здзяйсняюць амерыканцы, капіруюць іншыя народы з меншай скрупулёзнасцю. Амерыка вядзе вайну супраць «Аль-Каіды» з дапамогай беспілотнікаў. Азербайджан паўтарае гэта ў бітве з армянамі ў Нагорным Карабаху. Амерыканцы допытваюць падазраваных у тэрарызме. Саудаўская Аравія і Беларусь выкрадаюць або забіваюць журналістаў, не згодных з уладай.

Прэзідэнт Байдэн хоча змагацца з дыктатарамі без пачатку новай Халоднай вайны. Ён закладзе аснову для гэтага, калі сустрэнецца з Пуціным 16 чэрвеня ў Жэневе. Выданне раіць Байдэну надзець бел-чырвона-белыя шкарпэткі на гэтую сустрэчу, каб нагадаць, на чым ён баку.

«Washington Post» паводле «УНІАН»
пераклад НЧ

ДЭКРЭТ №2

ПОЛИТИЧЕСКОЕ ЗАВЕЩАНИЕ В ДЕНЬ ПОБЕДЫ

Спасет ли режим «коллективный Лукашенко»? Символика декрета получилась мрачной и двусмысленной.

Свой декрет, который был разрекламирован как эпохальный, Александр Лукашенко приурочил ко Дню Победы. Видимо, желая вложить подтекст типа: моя система тоже окажется непобедимой, враги о нее сломают зубы. «Запомните: пока наше поколение живо, Беларусь всегда будет стоять намертво!» — заявил Лукашенко 9 мая на церемонии возложения венков к монументу Победы в столице. Но символика декрета получилась мрачной и двусмысленной.

«Это будет одно из принципиальных моих решений за четверть века президентства», — так вождь политического режима заинтриговал публику 17 апреля, не раскрывая сути готовившегося документа.

Ичтоженавыходе? Декрет №2 «О защите суверенитета и конституционного строя» предусматривает, что в случае гибели Лукашенко власть переходит к Совету безопасности (что, по мнению многих комментаторов, противоречит конституции). При этом сразу вводится чрезвычайное или военное положение.

Подготовка к чрезвычайке, делегирование полномочий не избираемой народом структуре — это и есть венец правления первого президента? Это всё, что он готов оставить в качестве политического завещания?

Все равно получается автомат Калашникова

Комментируя декрет, депутат Палаты представителей и председатель провластного общественного объединения «Белая Русь» Геннадий Давыдько предупредил политических врагов: «Вы будете иметь дело с коллективным Лукашенко, подумайте об этом».

Тут сразу вспоминается советский анекдот: «Сколько детскую коляску ни собираю, все равно получается автомат Калашникова». Даже в случае гибели Лукашенко у его окружения все равно на уме как образец Лукашенко, при котором страна вползла в застой, прозябание, а не, например, поднявший Германию Конрад Аденауэр или обеспечивший рывок Сингапуру Ли Куан Ю.

Иными словами, в голове у нынешней властной верхушки не парадигма развития, а парадигма консервации режима любыми способами, любой ценой.

Вообще комментарии официальных лиц по поводу принятия декрета выглядят на редкость сумбурными и малоубедительными. Например, председатель Совета Республики Наталья Кочанова заявила, что «наверное, это надо было принимать для того, чтобы показать, что никто здесь сегодня, как президент говорит, не держится дрожащими руками за власть».

Не правда ли, странная трактовка документа, предусматривающего чрезвычайное или военное положение именно для сохранения статус-кво? Лучшим же способом показать, что никто не цепляется за власть, было бы решение организовать честные, поистине конкурентные досрочные выборы.

На этом, собственно, и настаивают оппоненты режима, для демонизации которых его верхушка на всю катушку использовала святую дату 9 Мая (по нехитрой формуле: кто против «батьки» — недобитые фашики).

Вообще все эти спекуляции на трагедии и подвиге предков, к которому нынешняя номенклатура не имеет никакого отношения, равно как и обсасывание темы заговора против вождя, в числе прочего преследуют цель подменить повестку дня, сместить фокус с действительно насущных вопросов демократизации страны и экономических реформ на искусственные страсти-мордасти.

Правящая верхушка боится нового пробуждения народа

О чем на самом деле говорит принятие декрета № 2?

Во-первых, о том, что почти за 27 лет правления первого президента в Беларуси не выстроена нормальная, самодостаточная система государственных институтов. Этим декретом вождь де-факто подтверждает, что сконструировал персоналистский режим, подогнанный под одного человека. Достаточно выстрелить точно снайперу — и вся система под ударом, без чрезвычайки никак.

Во-вторых, большое начальство невольно показывает, что, вопреки заверениям о полном контроле над ситуацией, нервничает, зациклено на видениях страшной расправы над собой. Лукашенко рефреном вспоминает о судьбах Милошевича, Хусейна, Каддафи.

Необходимость форс-мажорного декрета вождь и его окружение мотивируют прежде всего внешней угрозой, но на самом деле, надо полагать, у них перед глазами август 2020-го. Правящая верхушка боится нового пробуждения народа. Наверху очевидно понимают, что репрессии не добавили властям народной любви, что протестная часть общества только закусила губу и ожидает окна возможностей.

Иными словами, этот декрет означает косвенное признание того, что режим непопулярен и держится на дубинках да штыках.

А если без снайпера или чая с полонием?

Но самое главное — при всей этой суете вокруг чрезвычайного декрета, новой конституции общество так и не получает ответа на вопрос о естественной — без снайпера или чая с полонием — смене власти. Хотя по логике вещей, запуск нормального механизма ротации властных элит на корню подрубает потребность плести заговоры, готовить свержение главы государства.

Вообще большое начальство по уши погрязло в риторике о врагах, заговорах, переворотах, необходимости дать отпор. Если все это отбросить — окажется, что король и его свита голые. Нет элементарной позитивной программы, нет никакой стратегии развития. А значит, вызовы времени, которое хоть тресни не остановишь, будут все сильнее испытывать систему Лукашенко на разрыв.

(скарочана)

Александр КЛАСКОВСКИЙ
naviny.online

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: leo592202@gmail.com Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 30.05.2021 у 16.50
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.